

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Izraelska vladna koalicija obnovljena — Šamir bo še predsednik vlade — Skrajne verske stranke bodo imele manj vpliva

JERUZALEM, Izr. — Vodilni politični stranki v Izraelu, likudova in laburistična, sta se sporazumeli glede obnove sedanje koalicijske vlade. Na parlamentarnih volitvah pred sedmimi tedni, je desničarska Likud stranka pod vodstvom predsednika vlade Jicaka Šamirja dosegla relativno večino, ni pa imela dovolj sedežev v Knessetu, da bi sestavila vlado. Laburisti so za par sedežev zaoptimali za likudovce, tako da je imel Šamir dve možnosti: obnoviti koalicijo z laburisti, s katerimi so likudovci glede mnogih vprašanj globoko sprti, ali pa iskati večino s podporo skupine verskih strank. Slednje so pa v dolgotrajnih pogajanjih postavile pogoje za vstop v vladno koalicijo, ki so za likudovce pomenili prehudo breme.

Ključno vlogo pri razrešitvi vladne krize je igrala ameriška odločitev za neposreden dialog s PLO. Šamirjeva Likud stranka je neizprosna pri odklanjanju vsakršnih stikov s PLO in je bil Šamir globoko razočaran nad ameriško odločitvijo. Dejal je, da je dialog s PLO hud udarec tradicionalnemu izraelsko-ameriškem zavezištvu. Šamir je pa uvidel, da bi v novem položaju koalicija med Likudom in skrajnimi, prav tako močno protipalestinskimi verskimi strankami še poglobil palestinsko izraelsko izoliranost od in to morda usodno izraelsko izoliranost od ostalega sveta in še posebej od ZDA. Zaradi tega se je odločil, da bo popustil in pristal na obnovo koalicije z laburisti.

Tako bo Šamir ostal predsednik vlade in to za vso 4-letno mandatno dobo novega parlamenta. V prejšnji koaliciji je bil Šamir predsednik vlade zadnji dve leti, prvi dve leti pa sedanji zunanji minister in prvak laburistov Šimon Peres. Šamir je odklonil, da bi lahko Peres ostal v novi vladi zunanji minister. Peres in laburisti so namreč bolj liberalni in fleksibilni glede mirovniških pogajanj in končne usode zasedenega ozemlja na Zahodnem brezu in Gaze, kot je Šamir. Tako bo v novi vladi Peres prevzel finančno ministrstvo, kar je vplivno mesto, poleg tega bo član 4-članskega odbora, ki načrtuje vladno notranjo in zunanjo politiko. Novi zunanji minister bo likudovec Moše Arens, ki je sicer iz Litve in bil izobražen v ZDA, v letih 1982-83 pa je bil izraelski veleposlanik v ZDA. Arensova naloga bo torej predvsem paziti na odnose z ZDA, kar je konec koncev najpomembnejša točka izraelske zunanje politike.

Likudovci in laburisti so soglašali, da bodo nadaljevali s politiko odklanjanja vsakršnih stikov s PLO. Nova vlada bo kontrolirana 79 od vseh 120 sedežev v parlamentu.

Včeraj sta bila Bush in Quayle uradno »izvoljena« — Kong. Jack Kemp dobil resor v vladi — Tower obrambni sekretar

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je bilo uradno izpolnjeno določilo zvezne ustave, po katerem sta predsednik in podpredsednik ZDA uradno izvoljena preko glasovanja 538 posebnih »elektorjev«. V vsaki državi in v Washingtonu, D.C. so volivci pretekli 8. november dali večino ali Georgeu Bushu ali Michaelu Dukakisu. Vsaka država je upravičena do enega elektorja za vsakega zveznega senatorja in vsakega kongresnika, ki ga ima. V državah, kjer je zmagal Bush, je dobil glasove vseh elektorjev, isto je veljalo seveda za Dukakisa. Po izidu volitev bi morala Bush in Quayle dobiti 426 glasov, Dukakis in Bentsen pa 112 — torej 538.

Tako je tudi bilo, z eno izjemo. Dejstvo je namreč, da elektorji niso prisiljeni glasovati za kandidata, ki je zmagal v njihovi državi, čeprav to skoro vedno delajo. Včeraj je pa elektorica iz West Virginije, kjer je sicer zmagal Dukakis, neka Margaret Leach, namesto Dukakisa za predsednika preprosto glasovala za Bentsena. Glasovala je za Dukakisa za podpredsednika. Tako je Dukakis dobil 111 namesto 112 glasov za predsednika. Leachova je dejala, da je tako glasovala kot protest proti sistemu elektorjev. Za odpravo tega sistema bo pa potreben ustavni amandma, zanimanja za to pa ni dovolj.

Bush nadaljuje s sestavljanjem svoje vlade. Pretekli teden je po precejšnjem odlaganju le imenoval bivšega republikanskega senatorja Johna Towerja za obrambnega sekretarja. 63-letni Tower je zelo konservativen. Včeraj je pa Bush imenoval svojega bivšega tekmeča v republikanski predsedniški kampanji, newyorškega kongresnika Jacka Kempa za sekretarja tajništva za urbanistični razvoj in stanovanjsko politiko. Tudi 53-letni Kemp je znan konservativec. Dobro poučeni viri blizu Busha pravijo, da bo morda že danes imenoval Samuela Skinnerja iz Chica go za sekretarja prometnega tajništva. Bush še išče prvega črnca za mesto v njegovi vladi. Nekateri menijo, da bo imenoval zdravnika Louisa Sullivana iz Atlante, Ga. za sekretarja tajništva za zdravstvo in socialno skrbstvo, vendar je pri Sullivanu nastala težava, ker menda zagovarja pravico do splava.

Slabo vreme dela težave reševalcem v Armeniji — Število mrtvih v potresu sedaj ocenjena za 40 do 45 tisoč — Preveč pomoči

MOSKVA, ZSSR — V zadnjih dneh se je v od potresa prizadetih krajev v Armeniji silno poslabšalo vreme. To povzroča težave reševalcem, ki sedaj sicer ne upajo več, da bodo našli pod ruševinami stanovanjskih in poslovnih poslopij preživele žrtve potresa, predvsem pa lokalnemu prebivalstvu, katerega večji del je ostal brez streha in živi v neznosnih razmerah.

Predstavniki Mednarodnega Rdečega križa, organizacije, ki skuša koordinirati pošiljanje pomoči iz tujine Armeniji, pravi, da se je nabralo toliko blaga, da so Sovjeti enostavno preobremenjeni. Tako so iz vseh delov ZSSR poslali pomoč za kar 27.000 železniških vagonov proti Armeniji. Dve tretjini teh vagonov pa še čaka na raztovorjenje in deljenje blaga tistim, ki ga potrebujejo. Zato je prošil Rdeči križ, naj iz tujine nehajo s pošiljanjem dodatne pomoči, dokler je ne bodo Sovjeti zmožni sprejeti in z njo ustrezno ravnati. Tako na primer Sovjeti ne rabijo več oblek in hrane.

— Kratke vesti —

Beograd, SFRJ — Na obisku v Jugoslaviji je Jasir Arafat, voditelj PLO. Rekel je, da bo skušal preko Združenih narodov priti skati na Izrael, naj pristane na neposredna mirovna pogajanja s PLO, katerih ključni del bi bila rešitev vprašanja palestinske države. PLO je vedno imela z Jugoslavijo zelo tesne, prijateljske odnose.

Tokio, Jap. — Na obisku na Japonskem je sovjetski zunanji minister Edvard Ševardnadze. Med drugim teče beseda o usodi kurilskega otočja, ki so ga Sovjeti zasedli ob koncu 2. svetovne vojne. Japonci zahtevajo vrnitev tega ozemlja, kar pa Sovjeti odklanjajo. Izgleda pa, da bo Japonsko obiskal prihodnje leto Gorbačov.

Iz Clevelanda in okolice

Slovenske božične oddaje—

Na sveti večer bo posebna slovenska božična oddaja od osmih do devetih zvečer in sicer na WCSB-FM postaji (89.3 mgc.). Na božični dan pa bo slovenska oddaja za božični praznik od devetih do enajstih dopoldne. Za občutje slovenskega Božiča, prisluhnite!

Nadškof Šuštar na radiu—

Radijski napovedovalec Tony Petkovšek ml. pa nam sporoča, da bo na njegovi oddaji to soboto (24. dec.), točno ob 12.30 pop. voščil slovenskim poslušalcem božično voščilo iz Ljubljane nadškof dr. Alojzij Šuštar. G. Petkovškova oddaja je na postaji WELW 1330 na AM lestvici.

V negovališču—

Dolgoletni dopisnik Ameriške Domovine, prof. Janez Sever, se nahaja v Broadview Nursing Home, soba 88G, 5520 Broadview Road, Parma, OH 44134. Vesel bo, če se ga bo kdo spomnil s kartico.

Novi grobovi

Joseph Malečkar

V nedeljo, 18. decembra, je v Slovenskem domu za ostarele umrl 93 let stari Joseph Malečkar, rojen v Šembijah, Slovenija, od koder je prišel v Cleveland l. 1923, vdovec po l. 1981 umrli ženi Mari, roj. Cenikinec, oče Vladimirja (W. Va.), zaposlen pri Murray Ohio Co. 38 let, do svoje upokojitve l. 1966, član SNPJ št. 142. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. danes. K večnemu počitku bo položen na pokopališču Vernih duš.

Stanley J. Gercar st.

V nedeljo, 18. decembra, je na svojem domu po kratki boleznini umrl Stanley J. Gercar st., rojen v Clevelandu, vdovec po l. 1979 umrli ženi Jean, oče Stanleyja ml., Jamesa, Raymonda in Barbare Zgonc, 10-krat stari oče, 2-krat prastari oče, brat Frances Gercar, Genevieve Cafiso (Kalif.) in Alberte Erzen, zaposlen pri New York Central železnici 30 let, do svoje upokojitve l. 1979, član KSKJ št. 226. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Dorothy M. Muhitsch

Dne 18. decembra je umrla Dorothy M. Muhitsch, rojena Jernejc, sestra Rite Jernejc in Caroline Wodarsky, teta in prateta. Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda, 21900 Euclid Ave., v četrtek, 22. dec., v cerkev sv. Roberta dop. ob 10.

(dalje na str. 8)

Umrli je—

V torek zvečer, 13. decembra, je v Euclid Meridia bolnišnici umrl eno uro po rojstvu Mark Andrew Odar, sin Andreja in Barbare ter bratec Cathy in Amy. Naše iskreno sožalje.

Resolucija podpisana—

Preteklo soboto se je zbralo precejšnje število rojakov in rojakinj, ki so po krajši diskusiji v veliki večini podpisali resolucijo solidarnosti s slovenskim narodom. Resolucija bo odposlana že pred koncem leta.

Naš list do konca leta—

Petkova A.D. bo natisnjena že ta četrtek pozno popoldne ali zgodaj zvečer ter dostavljena na pošto dovolj zgodaj, da bi jo morali vsaj nekateri prejeti že v petek ali vsaj v soboto. Bomo videli. Prihodnji teden bo A.D. izšla enkrat in sicer 30. decembra. Število strani bo odvisno od gradiva in oglasov. Tudi to številko bomo skušali dostaviti na pošto 29. dec. zvečer.

Silvestrovanje—

Baragov dom lepo vabi na svoje domače družinsko silvestrovanje. Vstopnice so po \$10, kar vključuje dobro večerjo, ples in zabavo tja do polnoči in še čez, ko si bomo voščili srečno Novo leto. Pokličite tel. 881-9617.

Korotanovo silvestrovanje—

Pevski zbor Korotan priredi Silvestrovanje z večerjo in plesom v soboto, 31. dec., v Slov. narodnem domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo bo igral Alpski sekstet. Za vstopnice kličite Vido Gregorc na 381-3850.

Božični oglasi—

Naročila za božične oglase v našem listu bomo sprejemali do 10. dop. v četrtek, 22. dec. Za podrobnosti, kličite našo pisarno na 431-0628.

Popust pri ogrevanju hiše—

Tudi letos je v veljavi program, ki omogoča nekaterim občanom olajšanje stroškov pri zimskem ogrevanju hiše ali stanovanja. Kličite urad okrajnega avditorja Tim McCormacka na 443-7050 za več informacije. Ako ste do njih upravičeni, popusti znašajo od 14 do 42%, kar je že lepa vsota.

VREME

Vetrovno in pretežno oblačno danes, z najvišjo temperaturo kar okoli 57° F. Spremenljivo oblačno jutri s prihodom hladne fronte. Najvišja temperatura okoli 42° F. V četrtek deloma sončno z najvišjo temperaturo okoli 38° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 94

Tuesday, December 20, 1988

V tihoti božične noči

»Ko je vse objemal globok molk in je bila noč v svojem teku na pol pota, je prišla tvoja vsemogočna Beseda, Gospod, iz nebes, s kraljevega prestola«.

Te besede iz knjige Modrosti stare zaveze obrača Cerkev na čudovito božično skrivnost. Sveti Janez Evangelist pove isto nekoliko drugače:

»In Beseda je meso postala in med nami prebivala.«

Drug evangelist pove to visoko skrivnost v še bolj razumljivih besedah:

»In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker zanju ni bilo prostora v prenočišču«.

Zgodilo se je to v Betlehemu na Judovskem. Zakaj prav tam in zakaj v tako čudnih okoliščinah?

Davno poprej je Bog položil v pero preroka stare zaveze odločno napoved:

»In ti, Betlehem, zemlja Judova, nikakor nisi najmanjši med mesti Judovimi; zakaj iz tebe bo izšel vojvoda, ki naj vlada moje ljudstvo Izraela.«

Prerokba se je morala izpolniti, toda kako, ko je pa Marija, izvoljena za mater Obljubljenega, živela z Jožefom v Nazaretu, milje in milje daleč od Betlehema? In je bilo že kar mogoče uganiti, da je rojstvo Obljubljenega blizu?

Božja Previdnost je imela svoje načrte, ki so bili na prvi pogled kaj človeški, v resnici je bil za njimi božji sklep.

In stoji zapisano:

»To prvo popisovanje se je vršilo, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji. In hodili so se vsi popisovat vsak v svoje mesto. Sel je torej tudi Jožef... in Nazareta... v Betlehem... z Marijo...«

Ta cesarski ukaz je brez dvoma povzročil ljudem velike težave in sitnosti. Skoraj vsak je moral od doma, na potovanje, da se je vpisal tam, kjer je imel njegov rod svoj začetek. Prava tiranska zahteva! Ta vzklik je gotovo šel od ust do ust in godrnjanja ni moglo biti malo.

Ni čudno, da so bili v Betlehemu domačini in prišleki od drugod pošteno razdraženi in polni nejevolje. Res so bili vsi med seboj v bližnjem ali vsaj daljnem sorodstvu, vsi iz rodovine Davidove, vendar drug drugemu tujci, drug drugemu v napotje. Kje naj prenočuje vsa ta množica, kar naenkrat skupaj nagnana? Prenočišča so bila v tistih časih komaj zasilna streha nad glavami, ležišča na golih tleh. Kdor se je nekoliko zakasnil, ni imel kam položiti glave, saj je bila še za noge huda stiska. Ne bomo se čudili, da za Marijo in Jožefa — ni bilo prostora...

In sta morala iti v razpadajočo stajo, ki je postala tako slaven »betlehemskega hlevčka!«

O, da so ljudje vedeli, koga so z Marijo pognali iz svoje srede! O, da so slutili, kar so malo kasneje pastirji slišali iz angelovih ust:

»Oznanjam vam veliko veselje, rodil se vam je danes Zveličar, ki je Kristus Gospod«.

Metropolit in ljubljanski nadškof
dr. Alojzij Šuštar

BOŽIČNO VOŠČILO 1988

To »božično voščilo« je za slovensko revijo za Slovence in Slovenke, ki so na začasnem delu v tujini, predvsem Evropi, »Naš delavec«, pripravil nadškof dr. Šuštar. Kar je pri tej reviji zanimivo — ravno ta čas obhaja 10-letnico — je to, da so ji dali nov, »poskusnik« naslov in sicer: »Naša Slovenija«. Ko so pri tej in mnogih drugih slovenskih občilih opustili geslo »Slovenija - Moja dežela«, lahko to spremembo vzamemo kot znak, da se slovenska narodna zavest in tudi pogum še razširjata in poganjata globlje in globlje korenine. Sedaj pa nadškof Šuštar.

Dragi slovenski rojaki, dragi prijatelji!

Čprav je še nekaj dni do svetega večera in do božičnega praznika, bi vam rad že danes zaželel blagoslovljen in srečen božič in tisto, kar je za verne kristjane, pa tudi za vse druge ljudi odločilnega pomena: božje ljubezni in človeškega prijateljstva, miru srca in miru med ljudmi. Vam vsem, posebno pa še ostarelim in bolnim, osamljenim in zapuščenim, vsem kakorkoli trpečim želim, da bi doživeli ta božji dar, ki nam ga je pred več kot 1980 leti prinesel Kristus. Bog daj, da bi mogli v živi veri v božično skrivnost človeškega rojstva božjega Sina, v močnem upanju v naše odrešenje in v iskreni ljubezni do Boga in do bližnjega obhajati letošnji božič.

Iz božičnega evangelija, ki ga bomo slišali pri polnočnici, bi se rad za trenutek ustavil pri angelovem oznanilu pastirjem

Zahvala

CLEVELAND, O. - Društvo SPB Cleveland, ki vsako leto v nedeljo pred Božičem prireja božičnico v avditoriju sv. Vida, se prav iskreno zahvaljuje g. župniku Jožetu Božnarju za razumevanje in sodelovanje pri tradicionalnih slovenskih božičnih obredih pri tej božičnici. Hvala g. župniku Johnu Kumšetu za sodelovanje, prav tako vsem drugim gg. duhovnikom. Posebno pa smo bili počaščeni, da nas je obiskal tudi škof dr. Edward Pevec. Ob tej priložnosti smo tudi čestitali g. Jožetu Cvelbarju, ki je obhajal svoj 80. rojstni dan. Najlepša hvala g. Rudiju Knezu za vodstvo petja in vsem pevcem, deklicam za lepšo podane deklamacije, in posebna hvala vsem, ki ste v tako lepšem številu prišli na to božičnico.

Vse bo dobro in še lepše, če se bomo prihodnje leto zopet vsi zdravi in veseli srečali na tej božičnici.

Odbor SPB Cleveland

Z drugo besedo: Bog sam je postal med vami — brez domca! In vendar je prav On tisti, pri katerem smo vsi doma. Tako se nam je razodela in se nam zopet in zopet razodeva — v tihoti božične noči — skrivnost božje Ljubezni!

v sveti noči. Evangelist Luka nam poroča, da je Gospodov angel stopil k pastirjem, ki so bili na nočnih stražah pri svoji čredi. Gospodova svetloba jih je obsvetila in pastirji so se silno prestrašili. Angel pa jim je rekel: »Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod« (Lk 2, 8—11).

»Ne bojte se!« Že pri Kristusovem rojstvu je angel zaklical pastirjem in z njimi vsem ljudem besede, ki jih je potem Kristus v svojem javnem delovanju in po vstajenju tolikokrat ponavljal: Ne bojte se! Kako zelo potrebujemo danes teh besed, kako dobro nam denejo, če jim smemo res verjeti in se nanje zanesti.

»Ne bojte se!« Množice hrepenijo po tej besedi, ki presega človeške moči in zmognosti in ji ljudje skoraj ne upajo verjeti, ker živijo v vedno večjem strahu in se vedno bolj bojijo. Strah postaja tako močan in splošen, da so ljudje v strahu pred strahom samim in si ne znajo pomagati. Eni imajo strah pred vedno bolj temno prihodnostjo, ki jo ogrožata atomska vojna in nevarnost splošnega uničenja. Drugi imajo strah pred duhovnim in telesnim nasiljem, pred krivico in lažjo, pred omejevanjem svobode in ideološkim pritiskom vseh mogočih vrst. Spet drugi imajo strah pred lakoto, boleznijo, revščino in umiranjem zaradi pomanjkanja najpotrebnejših stvari. Koliko ljudi je strah in se bojijo zaradi duhovne zmede, podiranja in razpadanja nravnega reda, zaradi teptanja osnovnih človekovih pravic, razkrajanja moralne življenjske moči ter osebne in družbene negotovosti, dvomov in obupavanja.

V to noč strahu oznanjajo angeli v sveti božični noči božje sporočilo: Ne bojte se! Odkar se je Bog sklonil k ljudem, odkar je prišel Odrešenik, odkar se je v Davidovem mestu rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod, svet in človeštvo ne zajema več tema strahu. In to zato ne, ker ljudje nismo več sami, ampak je Bog med nami. Kristus Odrešenik s svojim prihodom, s svojim odrešenjem in vstajenjem ni sicer na tak način premagal strahu, da bi bil odstranil vse vzroke in vse nevarnosti, ampak tako, da je ljudem prinesel novo upanje, ker je utrl pot skozi temo k luči, skozi trpljenje in smrt v življenje, skozi žalost v veselje, skozi vse to, česar se ljudje bojijo in pred čemer jih je strah, v varnost, mir in gotovost božje vsemogočnosti, dobrote in ljubezni. Zato je Kristus v svojem javnem delo-

vanju tolikokrat ponavljal: Ne bojte se! Ni dejal, da z njegovim prihodom na svetu ne bo nobene stiske več, a neposredno pred svojim trpljenjem je dejal: »Na svetu boste imeli stisko; a zaupajte, jaz sem svet premagal« (Jn 16,33).

To je veselo odrešenjsko sporočilo svete božične noči. Spominjamo se rojstva tistega, ki je sicer prišel med nas kot nebogljjen otrok, a je v resnici močni Bog, Gospod gospodov in Kralj kraljev, Gospodar zgodovine in vseh človeških rodov. Ker Cerkev veruje v tega učlovečenega Boga med nami, ker ve, da je njegovo ime Emanuel, kar pomeni »Bog z nami«, zato vsako leto znova ponavlja v božjem imenu in po božjem naročilu, v božji moči in z božjim zagotovilom: »Ne bojte se! Oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod.«

»Sporočilo sicer slišim, manjka pa mi vere,« se glasi znana beseda nemškega pesnika Goetheja. Najbrž danes veliko ljudi, morda tudi veliko kristjanov ponavlja te besede, ko doživlja božične praznike. Prehuda je tema, v kateri živijo, prevelik je strah, ki jih napolnjuje, premočan je pritisk, ki jih obdaja, preveč je nevarnosti, ki jim grozijo.

Tako velikokrat tudi tisti, ki slišijo božično oznanilo, ki bi radi v veri in z novim upanjem praznovali sveto noč in svet dan, ki jim bodo te dni morda vstajali spomini, polni hrepenenja po izgubljenem svetu njihove mladosti in njihove vernosti, ne upajo prav verjeti besedam: Ne bojte se! Strah jim ostane in kamor se obrnejo, dobiva le še nove obraze. Ker jih je strah, da bi doživeli nova razočaranja, če bi se odprli božji besedi in bi se zanesli nanjo, si ne upajo narediti odločilnega koraka, tega niti poskusijo ne ali pa tega ne morejo.

Premagati strah v veri v Boga in njegovo bližino, v upanju na božjo moč in njegovo ljubezen, zanesti se na Boga, ko se človeško gledano, vse podira — to ni nekaj, kar bi mogel človek narediti sam iz sebe. To je božji dar, to je milost, to je božično darilo, ki ga Bog tudi letos hoče in želi dati nam, a ne samo nam, ampak vsem ljudem. Saj je angel v sveti noči izrecno rekel: Oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Za vse ljudstvo, ne samo za nekatere. Vsem ljudem se je rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod.

Čprav je tako, vemo, da tega sporočila ne poznajo vsi, da ga še daleč ne slišijo vsi in da mu še daleč ne verjamejo vsi. Vera je milost in božji dar. Zaupanje v Boga, v katerem človek premaga strah, je milost in božji dar. Zato vsebuje moje božično voščilo dve stvari: prvo, mojo iskreno željo, da bi nam Bog Oče po svojem Sinu, našem Odrešeniku Jezu-

Iz Katoliškega glasu...

Pred 70 leti

V začetku novembra 1918, torej pred 70 leti, je bilo konec prve svetovne vojne. Italija slavi »la vittoria di Vittorio Veneto« 4. novembra, ko so njene čete predrle fronto na Piavi. Nemčija, zaveznica Avstrija, pa je podpisala premirje 11. novembra istega leta. Tako se je končala prva svetovna vojna.

Začela se je konec avgusta 1914 v prepričanju, da bo to le kratek sprehod zoper Srbijo kot kaznen, ker so srbski teroristi ubili nadvojvodo Ferdinanda in njegovo ženo v Sarajevu 28. junija 1914.

Namesto kratkega sporeda smo imeli spopad, ki je trajal več kot štiri leta in je prvi v zgodovini dobil naziv »svetovna vojna«. Saj se je prvič v zgodovini zgodilo, da so direktno ali indirektno bile zapletene v spor skoro vse države sveta; tudi v Afriki, predvsem pa v Evropi in v Sev. Ameriki (ZDA in Kanada). Ob koncu so bili sicer nekateri »poraženi« in drugi »zmagovalci«, toda vsi so bili tepeni zavoljo ogromnih človeških žrtev in materialnih izgub.

Spomin na 1. svetovno vojno

V tej vojni je bolj kot kdaj prej trpela tudi naša primorska zemlja od Sv. Višarij do Jadrana. Saj štejejo 12 soških bitk, v katerih je padlo skupno na obeh straneh nad 700.000 vojakov. Uresničile so se besede Simona Gregorčiča, naslovljene Soči: »In ti mi boš krvava tekla...«

Še so živi med najstarejšimi našimi ljudmi spomini na tiste čase, pri vojaki spomin na fronto, pri civilistih spomini na begunstvo. Trajen spomin pa so tri velika pokopališča, italijanski v Redipugli in na Oslavju ter avstrijsko prav tako v Redipugli, čeprav manj znano. Na tem pokopališču počivajo avstrijski vojaki, ki

Božično voščilo 1988

(nadaljevanje s str. 2)

Kristusu in po Marijini priprošnji dal te milosti in tega božičnega daru, da bi nam to dal znova in še v večji meri, pa naj bodo naše življenjske razmere takšne ali drugačne.

Druga pa je, da bi Bog dal dar in to milost vsem ljudem, tudi tistim, ki jim je vera opešala, tistim, ki omahujejo, in tistim, ki pravijo, da ne verujejo.

Moje voščilo in moja želja je, da bi čim več ljudi, ki so naši bratje po krvi in jeziku, naši sosedje in prijatelji doma in po svetu, doživelo skrivnost božične noči in v svojem srcu in v svojem življenju začutilo resnico božičnega oznanila: Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod.

Prisrčno pozdravljeni in Bog z vami v božičnih praznikih in v novem letu!

so povečini padli na Piavi. Pokopališča avstrijskih vojakov na Krasu, v Vipavski dolini, ob Soči so danes v glavnem izbrisana ali vsaj pozabljena.

Prav pa je, da so ostala prva tri ne samo v spomin, pač pa tudi v opomin, kako se z vojno in nasiljem ne rešujejo problemi in spori, saj je prvi svetovni vojni sledila druga čez komaj dobrih 20 let, ki jo lahko imamo za nadaljevanje prve. Saj je šlo v bistvu za enake probleme, za nadoblast Nemčije nad Evropo in s tem nad svetom.

Ne vojna ne mir

Čas med prvo in drugo svetovno vojno smemo imeti bolj za premirje kot za pravi mir. V Italiji se je namreč pojavil diktatorski režim fašizma pod vodstvom Mussolinija, deset let zatem pa nastopila v Nemčiji nacionalsocializem in Hitler. Ta dva režima nista delala za mir, temveč le iskala priljubljenosti, da razširita svoje meje in popravita »krivice« versajskega miru.

Pa tudi Stalin v Sovjetski zvezi ni bil drugačen. Ustvaril je psihozo, da je njegova država obkoljena in da se mora zato na vse pretega oboroževati. V Evropi ni zavladal pravi mir po prvi svetovni vojni, ker ni zavladala demokracija in z njo svoboda. Kjer ni demokracije in ni svobode, pa prej ali slej pride do oboroženega obračunavanja med bloki držav ali do revolucije znotraj držav. To je bil nauk, ki se ga lahko učimo iz obeh svetovnih vojn.

40 let miru

Zdi se, da je človeštvo po grozotah obeh svetovnih vojn to doumelo, posebno še v zahodni Evropi, kjer smo povsod dobili demokratičen družbeni red. Ta sicer ni idealen, toda že 40 let ohranja mir in smo prišli celo do tega, da se znova ustvarja »Združena Evropa«. Nekdanja stara sovražnika Francija in Nemčija vzorno med seboj sodelujeta, se pogovarjata, prav tako ostale države zahodne Evrope. Ustvarile so Evropsko gospodarsko skupnost, imamo celo Evropski parlament. Nesoglasja med državami se rešujejo z diplomatskimi razgovori, s političnimi srečanji. Tako smo srečno preživeli 40 let miru v Evropi.

Tudi spomini na obe vojni ne zbujejo več kakih povračilnih želja ali zahtev po nasilnem spreminjanju državnih mej. Celotna zadeva dveh Nemčij ni sedaj razlog za nasilno iskanje njih združitve, četudi je problem vedno navzoč, v politiki ZR Nemčije. Spoznali pa so, da je treba pustiti času čas.

Podoba je, da je takšna politika najbolj uspešna in prava pot do miru. Po zadnji svetovni vojni smo bili priče res neverjetnim zasukom. Zadnji tak zasuk je pojava Mihaila Gorbačova v Sovjetski zvezi ter njegova »glasnost« in »perestrojka«. Vedno bolj so poli-

Lev Detela

Jaslice — stalen poziv k miru

V adventnem času razstavljajo v nekaterih deželah po cerkvah in muzejih večje in manjše prikaze starih in novih jaslic. Ponekod je jasličarstvo postalo prava ljudska umetnost. Spretne roke in različni okusi oblikujejo najrazličnejše figure, ki predstavljajo Sv. Družino, pastirce, ovčice, poslikane z barvami, izrezljane iz neobarvanega lesa, morda oblečene v mehko blago ali pa izdelane iz gline, porcelana, stekla in drugih materialov.

Odkar so se jaslice razvile iz srednjeveških božičnih iger in je Frančišek Asiški leta 1223 v gozdu pri kraju Greccio postavil prve jaslice s pravimi, živimi živalmi na prostem, so se priljubile po vsem krščanskem svetu. Nadarjeni posamezniki so že v srednjem veku, a tudi v renesansi, baroku in novejšem času ustvarili jaslice-umetnine.

Jaslice so duhovno sporočilo v malem, plastično versko gledališče iz številnih sestavnih tiki prepričani, da ne gre več le za nove besede, marveč da za njimi res tiči nekaj novega v tej državi. Nov duh znotraj države in novo gledanje na meddržavne odnose.

Vtis je, da diktatorsko vodenje države popušča vsaj do neke mere in da Sovjetska zveza ne vidi več svojega sovražnika v kapitalističnem svetu, temveč da hoče imeti z njim normalne gospodarske odnose in tudi omejiti tekmo v oboroževanju.

Sedemdesetletnico konca prve svetovne vojne smemo zato obhajati z nekim optimizmom, da se bo mir na svetu vedno bolj utrjeval in da bo tretje tisočletje videlo ne samo Združeno Evropo narodov od Atlantika do Urala, marveč tudi zmago demokratičnih in človečanskih pravic v vseh državah na svetu in da ne bomo več govorili o večinskih in manjšinskih narodih, marveč da bodo vsi narodi in vsa ljudstva uživali vse pravice, ki jim gredo po naravnem pravu in po evangeljskem nauku.

Kh. (Kat. glas, 1.11.88)

oporoki je pokojnik predpisal, da nasledniki teh jaslic ne smejo nikoli odstraniti. Stalno morajo biti razstavljene v veliki sobi, kjer so ob vsakem času dostopne obiskovalcem.

Avstrijska gorska pokrajina je rodila vrsto imenitnih jasličarjev. Nekateri so ustvarili tudi na oltarjih različnih cerkva prave jasličarske mojstrovine. Posebno je slovel Thomas Schwanthaler, ki je v gmundenski cerkvi sv. Treh kraljev ustvaril božični prizor s posebno velikimi figurami.

V mestni cerkvi v Bad Ischlu je Leopold Moroder iz slovitega jasličarskega rodu v gorski dolini Grödner-Talu ustvaril izredno velike jaslice. Te so bile tako vseč čuvaju Michaelu Putzu v cesarjevi vili v Bad Ischlu, da je za Franca Jožefa po lastni presoji ustvaril prav tako orjaške jaslice, ki so še danes na ogled.

Podoba je, da so nekateri posebneži v Salzkammergut kot za stavo tekmovali med seboj, kdo bo ustvaril večje in zanimivejše jaslice. Znanim domačim jasličarskim živalim so nekateri začeli dodajati eksotično zverjad ali pa kako drugo posebnost. Gospa Grete Devner iz Ebenseeja tako ceni svoje lepe velike jaslice, da si je ob njih iz varnostnih razlogov, kot pravi, postavila posteljo, da jih ne bi ponoči ukradli.

V mestnem muzeju v Bad Ischlu so posebna zanimivost tudi mehanične jaslice s približno pet sto figurami, ki jih je izdelal uradnik v solnih rudnikih Franz Oberleitner. Vse se na njih giblje in vrti. Kmetje mlatijo žito, kovač pribija podkev na konjevo kopito, kmetice hite na delo. Te jaslice so bile zaobljuba globoko po-

(dalje na str. 4)

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

1053 E. 62. cesta 431-2088

V družinski lasti že 85 let

Po obisku rodne domovine...

piše ANZE

V deželi milijonarjev

III. del

Medjugorje

S prijateljem sva se že v Clevelandu zmenila, da bova poromala če le mogoče v Medjugorje. Ta želja je bila zlahko uresničena. Domači so naju prijavili ge. Vladki Žele v Ljubljani, ki je to pot organizirala že 65. potovanje v Medjugorje. (Naj omenim, da je bil njen sin žrtev letalske nesreče na Korziki pred leti. Takrat je tresčilo v goro slovensko letalo, umrlo je več kot 150 Slovencev.)

V petek, 21. oktobra, sva se pridružila 40 romarjem iz Postojne in ducatu iz Ljubljane ter se odpeljali na jugovzhod. Vozili smo se vso noč in dospeli ob šestih zjutraj v Čitluk, blizu Medjugorja. Avtobus s 55 sedeži se je ustavil v podnožju gore Križevac, ki je približno tako visoka, kot Šmarna gora, le bolj položna in kamenita, pa cilj vseh romarjev.

Na goro vodi samo ena kozja pot oz. steza. Radi nočnega dežja, so bile skale in ilovica opolzke, da smo si lahko predstavljali Kristusove padce pod križem. Na to spominjajo tudi križi in okrogle bronaste table ob stezi. Vso pot smo molili križev pot.

Na vrhu hriba je postavljen masiven cementni križ, o katerem pravijo, da se včasih vrtili. Vidi se daleč naokoli.

Na vrhu je bilo hladno, zato smo se po kratki molitvi kmalu vrnili v dolino, nekateri na smrt utrujeni. Med potjo smo srečali večje skupine romarjev iz ameriške Indiane in Wisconsin, pa Nemce, Italijane, Slovence in Hrvate.

Še na bližnji, nižji hrib Crncu, kjer se je Marija prvič prikazovala štirim pastirčkom, nato pa nazaj v Čitluk, kjer so nas razdelili po posameznih hišah — na kosilo in prenočišče.

Prva leta romanja so domačini brezplačno postregli tujcem s hrano in prenočiščem; sedaj, ko pride vsak dan na tisoče romarjev, je to nemogoče. Božja pot se je »skomercializirala«.

V Čitluku smo videli, da so še pošteni ljudje na svetu. Svojo umazano obutev smo pustili kar pred glavnimi vrati, nam so pa dali debele nogavice ali papuče.

Hrana je bila dobra in obilna. Nekateri nismo bili jedli že dvajset ur. Na vsake štiri romarje so dali tudi liter dobrega vina.

Šele pred četrto popoldne smo se odpeljali v Medjugorje. Cerkev je bila zgrajena l. 1933 in je bila za takratnih 1200 prebivalcev čisto prevelika. Sedaj, ko mašuje v njej vsak dan 60 do 70 duhovnikov, in moli na tisoče vernikov, je pogosto premajhna.

Tudi to pot — bila je sobota — je bila cerkev nabito polna. Pobožnosti so se začele ob štiri

rih popoldne in so trajale skoro do pol osmih. Pridige, litanije, križev pot in sv. maša, vse so bile v štirih jezikih: v angleškem, nemškem, italijanskem in hrvaškem. Tudi tu torej ni bilo slišati slovenske besede, čeprav nas je bilo več kot npr. Nemcev. Ob pol sedmih, ko se navadno Marija prikazuje nekdanjim pastirčkom, so se začeli verniki obračati na kor; svetili so s fotografskimi lučmi in žarometi — dokler jih ni gospod izpred oltarja opozoril, naj nehajo.

Po pobožnosti so nas peljali k večerji in nato smo šli spat. Spet odličen obed in čista postelja. Vse je bil v najlepšem redu.

V nedeljo zjutraj smo vstali pred šesto, imeli dober zajtrk, nato pa še enkrat v cerkev, to pot k slovenski sv. maši, ki jo je daroval salezijanski duhovnik iz Nikšića v Črni gori, č.g. Jamnik, za 33-letnico svoje nove maše.

Zaradi ogromnega prometa, je glavna cesta v Medjugorju slaba in prostora za parkiranje premalo. Eno stran ceste so zasedli trgovci s stojnicami, trgovinami in restavracijami.

Ob osmih smo se poslovili od medjugorske Marije in se vozili ves dan ob rekah Neretvi, Vrbas in Savi in prišli v Ljubljano že pozno zvečer. Med potjo smo videli veliko lepih krajev, gora in obširnih polj, na žalost pa nam ni nobeden povedal točno, kod se vozimo. Na Neretvi je nekaj velikih elektrarn in daljnovodi križajo bosanske hribe, nekje so jih pa napeljali kar po tune-

Jaslice — stalen poziv

(nadaljevanje s str. 3)

božnega staroavstrijskega uradnika, ki je ostal brez otrok. In kot da je Bog uslišal mojstrovo prošnjo iz velike vere in zaupanja, mu je na starejša leta podaril naraščaj.

V teh zimskih tednih diši po mnogih salzkammergutskih domovih po lesu in svežem gorskem mahu. Jasličarji so spet pridno na delu, saj je jasličarstvo tudi ljudska obrt in poleg zadovoljstva z uspeho umetnino prinaša v hišo denar, ker jih v mestih radi kupujejo.

V jaslice morajo njihovi izdelovalci vložiti del samega sebe, svojo ljubezen do novorojenega božjega otroka, če hočejo, da bodo uspeli. Jaslice pa so tudi stalno pričevanje o resničnem miru med ljudmi, kot je na innsbruškem mednarodnem jasličarskem kongresu 29. novembra 1985 poudaril tedanji avstrijski predsednik dr. Kirschlager. Vsem ljudem dobre volje in odprtega srca sporočajo Kristusovo veselo hvalnico: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem...«

Katoliški glas,
8. decembra 1988

lih pod hribom.

Ob enajstih dop. smo se ustavili v obcestni restavraciji pri Jablanici, pa bi morali čakati na pečeno jagnje več ur, zato smo pot nadaljevali in poskusili srečo v motelu »Dabrac« pri Mrkonjić gradu. Tu smo bili hitro in dobro postreženi, za tri dolarje.

Ustavili smo se v Čatežu ob Savi na hrvaški meji, kjer ima ljubljanski Kompas velik motel in restavracijo. Tudi tu je bila postrežba hitra in dobra. Vse je tudi bolj čisto, kakor po bosanskih restavracijah.

Kot v Sloveniji, se tudi v Bosni veliko gradi. Pravijo, da delajo moški v Nemčiji in na Švedskem in se vračajo domov za stalno ali na dopust. Tudi taki, ki so bili rojeni v težko dostopnih krajih, grade hiše in vikende v bližini svojih rojstnih hiš, kamor se vračajo, kot alaščanski lososi, počivat ali umirat.

Ceste so povsod lepe — morda malo ožje kot v Ameriki — a vse gladke, asfaltirane. Po slikovitih bosanskih soteskah je mnogo tunelov.

Vsa pot je stala samo U.S. \$19.21. Če bi bilo to samo za vožnjo, samo za tri obede, ali samo za prenočišče, bi ne bilo pretirano. Avtobus je last zasebnega podjetnika, g. Knaflja iz Ribnice. Še pred enim letom so bila vsa prometna sredstva družbena last.

Zaradi čudežev, ki se baje dogajajo v Medjugorju, je nastal spor med frančiškani in svetno duhovščino. Ko so Turki zasedli Bosno in Hercegovino pred kakimi 400 leti, je večji del svetne duhovščine pobegnil, frančiškani pa so ostali. Oblekli so navadne obleke, si pustili rasti brke in brade, ter živeli med ljudmi kot drugi ljudje. Zato so jih verniki vzljubili in tudi drže z njimi.

Bosna in Hercegovina ležita sredi Jugoslavije. Južni del je zelo gorat, severni pa raven z obširnimi polji. Prebivalci so večinoma Srbi in Hrvatje. Bosno so zasedli Turki l. 1463, Hercegovino pa l. 1483. Pod turškim pritiskom so ljudje pozabili na svojo narodnost in sprejeli muslimansko vero, tako, da se imajo danes samo za muslimane; to, pravijo, je njihova narodnost.

Srbi in Hrvatje, ki se še zavedajo svoje narodnosti, se med seboj sovražijo. L. 1931, ko sem bil pri vojaki v Bihaću, sem vprašal nekega Hrvata, zakaj se ne sporazumejo s Srbi, pa je odgovoril: »Kadar bomo vse pobili, bomo pa prijatelji«. Revolucija jih verjetno ni zblížala. Tito je to poskusil, pa mu tudi ni uspelo.

L. 1878 je Rusija dovolila Avstriji, da je zasedla Bosno in Hercegovino, v plačilo za njeno nevtralnost v rusko-turški vojni, l. 1908 je pa obe

deželi aneksirala. Zaradi tega so vodili dogodki do umora avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Sarajevu, na Vidovdanu 1914, kar je vodilo do prve svetovne vojne.

Muslimanski značaj dežele dokazujejo mnoge džamije z vitkimi, okroglimi minareti in pokopališča s podobnimi nagrobniki. Vidijo se pa tudi katoliške in pravoslavne cerkve z drugačnimi pokopališči. Tipično turških hiš, štirioglatih s strehami na vse štiri strani, je danes še malo. Bosna se je zelo industrializirala in evropeizirala.

Po bregovih so nasadi češpelj. Iz njih sadja kuhajo Bosanci svetovno znano slivovico, o kateri so ugotovili ameriški poročevalci na zimski olimpiadi v Sarajevu l. 1984, da je dobra tudi za masažo revmatičnih udov!

Izleti v okolico

Vrsnik

Ker je bilo ves čas obiska vreme megleno in neprimerno za izlete v hribe, smo rabili prosti čas za izlete v bližnjo okolico.

Prvi dan nas je brat zapeljal po cesti proti Idriji, katere zadnji del je bil letos asfaltiran, na Vrsnik. Tu je bil rojen prvi žirovski doktor, jurist, Jakob Kavčič, ki se je že pred sto leti potegoval za ustanovitev pravne fakultete v Ljubljani.

Prebivalci Zgornjega in Dolnjega Vrsnika so se prepirali, kje bi zgradili cerkev. Končno so se zedinili za hribček sredi obeh vasi, čisto na samem. Za cerkvico je majhno pokopališče, kjer so pokopani samo partizani. Koliko, je težko reči, ker so nekateri grobovi množični. Pravili so, da jih je idrijska nemška posadka presenetila nekega večera v nekem hlevu in jih 68 pobila.

Tekmovanje v gradnji velikih in lepih hiš je seglo tudi tu gor. Videli smo veliko, enonadstropno hišo z ganki in rožami, tirolskega tipa, z marmornatimi stopnicami in oblogami sten.

Vrsnik, kakor tudi Breznica na drugem hribu, sta bili vse do konca prve svetovne vojne podružnici žirovske fare; od takrat pa do konca druge vojne sta spadali pod Italijo.

Vrsniški fantje so se vsako leto kosali, kdo bo na cvetno nedeljo prinesel večjo butaro v cerkev. V stari cerkvi je morala segati do stropa, v novi to ni bilo mogoče doseči, čeprav je neslo eno butaro več kot pol ducata fantov. Včasih so se tudi stegli.

Goropeke

Tretja žirovska podružnica so Goropeke, ki leže na hribu pol ure od farne cerkve, pa sedaj tudi dostopne z avtom. Tu je bil rojen moj oče. V vasi so bile pred vojno štiri kmetije in kakih sedem bajtarjev. Od kmetov je ostal samo eden; dva sta po vojni pobegnili, enega so pa partizani mučili in umorili, skupaj z ženo, posestvo pa razdelili.

Ob poti navzgor je postav-

ljena spominska plošča, kjer so četniki ustrelili dr. Ernesta Demšarja in tri partizanske terence. To je bil — kolikor vem — edini zločin, ki so ga zagrešili nasprotniki komunizma v našem kraju.

Dr. Demšar je bil odličen zdravnik, napol domačin; prvi, ki se je v začetku tridesetih let za stalno naselil v našem kraju. Prej so hodili zdravniki dvakrat na teden iz Logatca, Idrije, Kranja, Loke ali Gorenje vasi. Bil je sicer komunist, toda socialno zelo čuteč človek. Več mesecev je hodil skoro uro daleč v hrib zdraviti in obvezovat na poliomieltis obolelo hčerko nekega bajtarja. Po njeni smrti so ga vprašali, koliko so mu dolžni. »Kaj ste dolžni? Nič!« je rekel. »Revščine mi ne morete dati, drugega pa nimate!« In to ni bil edini podoben slučaj.

Ko so Nemci par tednov po zasedbi zganjali ljudi skupaj, da bi jih preselili v Srbijo, jih je fotografiral. Opazili so ga, aretirali in ga poslali v Dachau, odkoder so ga rešili sorodniki z dokazi, da je on doma iz Idrije, torej italijanski podanik. Po šestih mesecih so ga izpustili, pod pogojem, da ne bo nikomur povedal, kaj je v Dachau doživel in da se ne bo naselil v nobenem od Nemcev zasedenem kraju.

Napol mrtev je prišel v takrat po Italijanih zasedeni Logatec. Pozneje se je nastanil v Rovtah, kjer je bila močna domobranska posadka. Utrjeno vas so partizani večkrat brezuspešno napadli in so domobranci kmalu opazili, da je dr. Demšar pred vsakim napadom šel iz tabora »zdravit kako staro, bolno ženico«. Domobranci so mu zamerili, da je živel pod njihovo zaščito, pa odšel k partizanom, kadar so ga sami najbolj potrebovali.

Umor dr. Demšarja je bila velika napaka. Prepričan sem, da bi bil on postal odločen nasprotnik komunizma, če bi bil dočkal »osvoboditev«.

Vdova dr. Demšarja, domačinka, je bila glavna priča v sodnih procesih proti nasprotnikom komunizma po vojni, kar pa partizanov ni oviralo, da ne bi naredili pri njej preiskavo in ji pobrali vso zlatnino in druge vrednosti ter jo zaprli.

(se nadaljuje)

Številni vpis v prvi letnik Teološke fakultete v Ljubljani

Bogoslovna fakulteta v Ljubljani je letos doživela presenečenje. V prvi letnik se je vpisalo kar 48 slušateljev. Razdeljeni so pa tako: 15 jih pripada slovenskim škofijam z namenom, da postanejo duhovniki; 12 jih pripada redovnim skupnostim z namenom, da postanejo redovni duhovniki; dve sta redovnici. Ostali so laiki in sicer 7 fantov in 12 deklet.

Kanadska Domovina

PO SREČANJU...

TORONTO, Ont. — Sobota, 19. novembra, je že v preteklosti, kakor je štirideset let, odkar smo se napotili v novi svet, miru in sreče iskat...

Tisti sobotni večer nam bo ostal v posebnem spominu. Srečanje v Slovenskem domu na Pape Avenue ni bil navadni jesenski banket. Čez dvesto se nas je zbralo iz različnih krajev Ontarija, celo iz Montreala so prišli — prvi povojni begunci v Kanado. Mnogo več nas je takrat bilo in tudi danes, pa so razmere take, da se zgublamo in nimamo več smisla za skupnost — posebno ne takšno, kakršno smo živeli po avstrijskih begunskih taboriščih. Mnogi izmed tistih prvih došlecev v Kanado pa so že dokončali svoje zemsko potovanje in srečali Gospodarja življenja.

Naj bo kakorkoli že... Tisti večer je združil stare znance in prijatelje. Bilo je kakor vrnitev k domačim po dolgem potovanju. Štirideset let je dolga doba. Drugi rod odrasča in mi smo še tu. Hvala Bogu za vse, kar nam je bilo dano v tem času, dobro in hudo za preskušnjo, da je naše življenje še upanja polno, naše srce še verno in zvesto idealom, za katere smo maja 1945 zapustili rodni dom.

Da se še bolje spomnimo begunskih let, nam je kuharica ga. Minka Hace skuhala pravo »lagersko juho«, seveda, z vsemi poznejšimi kanadskimi dodatki.

Ni bilo časa za ples. Tudi pogrešali ga nismo. G. Lojze je vodil kratek program in klical posamezne skupine, ki so kot drvarji, krojači in šivilje, služkinje, poljski in progovni delavci prihajali v Kanado v letih 1947 in 1948.

Oglasil se je še dr. Avgust Kuk in pridal še par zgodbic iz njegovih prvih časov na kmetiji v Kanadi. Potem so se zbrali pevci in zapeli par domačih pod vodstvom g. Naceta Križmana. Ostali del večera je potekel v prijateljskih pogovorih in ogledovanjem fotografskih slik iz tistih davnih mladih časov pred štiridesetimi leti.

Čisti dobiček večera — \$1405 — je g. Lojze Rigler v imenu odbora in udeležencev tega večera izročil slovenskemu starostnemu domu Lipa.

Zmenili smo, da se srečamo spet po petih letih. Do tedaj pa Bog z nami in vsem udeležencem prisrčna hvala in prijeten spomin!

Anica Resnik

sal in to v Božjo besedo, Kanadsko Ameriško Domovino in Vestnik.

Vse to veliko organizacijsko delo in pisanje člankov je bilo in je še prostovoljno, to se pravi neplačano delo. Ravno zato si je Otmar zaslužil kulturno nagrado. Radi izrednega organizacijskega dela je Narodni odbor izbral g. Otmarja Mausarja za svojega člana.

Otmar, iskrene čestitke!

Prijatelji

32. redni občni zbor Župnijske hranilnice in posojilnice

TORONTO, Ont. - Omenjeni občni zbor se je vršil 27. novembra 1988 ob 3. uri popoldne v dvorani slovenske cerkve na Brown's Line, Toronto.

Udeležilo se ga je 175 članov in članic.

Kot običajno so poročali predsednik upravnega odbora, upravnik, načelnik kreditnega odbora, načelnik nadzornega odbora in avditor. Vsa poročila so bila sprejeta.

Pri poročilih smo zvedeli, da so bile dividende na vloge v poslovni dobi od 1. oktobra 1987 do 30. septembra 1988 sledeče:

Prvo trimesečje	7,50%
Drugo trimesečje	7,00%
Tretje trimesečje	8,00%
Četrto trimesečje	9,50%

Za zadnje pol leta je zadruga dodala še dva odstotka na vloge, tako da je bila končna dividenda za tretje trimesečje 10-odstotna, za četrto pa 11,50%.

Upravni odbor je dal tudi rebato na posojila, ki znaša dva odstotka na plačane obresti.

Odbor nas je tudi informiral, da je v pretekli poslovni dobi zrastle dobroimetje od \$21,2 milijona na \$22,9 milijona.

Ponovno so bili izvoljeni v upravni odbor Jože Škulj in Marjan Ulčar, in v kreditni odbor Valentin Končan.

Jezušček iz izložbe

Velika, moderna trgovina sredi mesta je že od daleč privabljal ljudi zaradi svojih zanimivosti. Že od nekdaj so njeni lastniki sloveli po značilni originalnosti, kar se tiče reklame, in tudi ta Božič je prinesel svoje presenečenje: v ogromnih jaslicah iz kamnja in mahu je ležal kodrolasi Jezušček in se smehljaj. Otroci so se v trumah ustavljali pred izložbo, si ga s prstki kazali in pritiskali rdeče noske na steklo. Občudovali so voščeno-bele ročice, ljubki nasmeh, a še bolj z zlatom obšito krilce, starejši so ugibali je-li kip ali resničen, se zavijali v gorke plašče in odhajali v gorke domove, v božično razpoloženje...

Plahi Jezušček pa je nepremično zrl na kosmiče snega, ki so se usedali na kup pred izložbo. Že teden dni je moral tako negibno ležati in ustnice so ga bolele od nenehnega smehljaja. V prsih ga je nenadno zbudilo, da si je nehote pritisnil ročico na srce. Že od večnosti je ždel v teh razsvetljenih jaslicah in v glavi mu je razbijalo. Ali za vse na svetu bi ne potožil tega debeli gospe, ki mu je zdaj šepetala priliznjeno sladke besede, zdaj žugala s prstom: »Ali boš priden — sicer ne boš videl matere za Božič.«

Mati! Ob tej misli so mu vročične oči blodno zažarele. Jasno je videl pred seboj belo bolniško posteljo, izsušeni in blede obraz, ki se mu z muko smehljaja izpod odeje. »Mamica, mamica,« šepetajo vlažne dečkove ustnice. In izsušeni bolni obraz se je naslonil čisto nadenj in dahnil: »Darko, moj Darko!«

Stresel se je. Bile so le sanje, blodne in vročične sanje. On leži še vedno kot reklamni Jezušček v izložbi trgovine, kjer je pred boleznijo delala mamica. Nekega svetlega dne se bo mamica vrnila in zvedela, da je on s svojim junaštvom zaslužil, da bo spet sprejeta v staro službo. Saj je gospa tako rekla...

Darko je završalo v glavi in misli so mu omotično kolebale. Ni vedel, ali je večer ali še dan in zazdelo se mu je, da pada, pada z vrtoglave višine in visi nad ogromnim prepadom. Kriknil je od groze. Bil je ves poten. Padel je železni zastor pred izložbo in dekla ga je morala na rokah onemoglega odnesti v spalnico. Šele tam se je zavedel. V dušku je izpil skodelico čaja in plaho motril strogo gospo, ki je zaskrbljeno ogledovala toplomer. »Še to je moralo priti,« je zamrmrala dekli. »Če ne bo boljše, pokličite zdravnika.«

G. Pavel Antolin je po več letih požrtvovalnega dela zapustil nadzorni odbor. Na njegovo mesto je bil izvoljen chartered accountant Štefan Žoldoš.

Po končanem občnem zboru je sledil prijeten prigrizek in razgovor.

Darko je drgetaje vlekkel na ušesa. Čeprav z bojzornijo v srcu, se je uprl.

»Toda, toda, jutri je Božič. Res, da bom lahko obiskal mamico?«

»Kako jo boš obiskal, ko si na istem kot ona,« je zagodrnjala.

Darko je vztrepetal. Pogrnil se je z odejo, da bi nihče ne videl njegovih solz. Zato je torej trpel? In mamica ga bo čakala zaman?

Tema je planila k njemu iz vseh kotov. Ostal je sam. V prividih je videl zdaj smrt, belo in pošastno, ki je stezala k njemu svoje koščene roke, zdaj mamico, ki ga je milo klicala iz snežne zimske noči. Groza ga je spreletela ob misli, da bo umrl. Sam, in mamica ga bo čakala. —

Sklep mu je dozorel v vročični glavi. Videti mora mamico, ki ga bo otela tega smrtnega strahu in groze, ki bo z ljubečo roko odvrnila od njega smrt, ki preži nanj. Skočil je s postelje, se napol oblekel in se pritihtopil do vrat. Kot senca se je splazil po stopnicah do velikih vrat in se znašel na prostem. Burja mu je z mrzlim dihom planila v obraz; Darko se je opotekel po ulici naprej. Sneg mu je natrosil belih kosmičev na zlate kodre, a Jezušček iz izložbe je hitel, hitel naprej po zasneženih ulicah. Ko je prekoračil pot, je nenadoma ugledal v bližini dvoje zelenih mačjih oči, ki so se bližale z vrtoglavo naglico in se širile. S krikom se je pognal naprej, po cesti pa je zdrvel razkošen avtomobil.

(dalje na str. 6)

Zakaj je smreka zelena?

Okoli betlehemskega hleva je raslo mnogo dreves.

Nekega dne je bilo božje Dete zaspano. Mati Marija ga je uspavala. Ko so ptičice zapazile, da hoče Bogec zaspati, so utihnile, ovčke polegale na tla, še angelci si niso upali giniti svojih kril, da ne bi motili Jezuščkovega spanja. Vse je bilo tiho in mirno. Božje Dete je zaspalo in Marija ga je pokrila z mehkim ogrinjalom.

Nenadoma je zatulil veter in drevje se je zganilo.

»O, usmilite se spečega Dete! Ne motite njegovega spanja! Poplašal vam bo!« je Marija lepo prosila.

Veter se ni zmenil za njeno prošnjo in drevesa so še vedno majala veje in vrhove. Le vitko drevo, ki je stalo tik ob hlevčku, se je je usmilo. Razprostrlo je svoje veje nad hlev, da šum drugih dreves ne bi zbudil božjega Sina.

Marija se je hvaležno ozrla na drevo in dejala: »Bodi plačana tvoja dobrota! Ljudje te bodo spoštovali in imenovali smreka. Poleti in pozimi boš okrašena z zelenjem. Veter se bo ljubeznivo poigraval s teboj. Tvoje cvetje bo dajalo sladke med.«

Por.

Narodna

Otmar Mauser prejel Kulturno nagrado ŽHiP »Slovenija«

TORONTO, Ont. — Vsako leto poklanja Župnijska hranilnica in posojilnica »Slovenija« v Torontu posebno »Kulturno nagrado« zaslužnemu kulturnemu delavcu v Kanadi, ZDA, Argentini ali drugod po svetu in zamejstvu, kjer so slovenske skupnosti. Za leto 1988 je bil izbran za to pomembno priznanje g. Otmar Mauser iz Toronta, Kan. Na slovesnosti ob podelitvi so bile izrečene sledeče besede:

»Otmar Mauser se je rodil 25. oktobra 1927 v Podbrezjah na Gorenjskem. Dne 5. decembra 1945 jer Ozna aretirala celo Mauserjevo družino in jih izgnala na Madžarsko kot »sovražnike naroda«. Od tam so šli v Avstrijo.

Otmar Mauser je v maju 1948 emigriral v Anglijo, kjer je ostal nadaljnjih pet let. Že v Angliji je bil Otmar član Slovenskega društva in je sodeloval pri raznih dramatskih nastopih.

Leta 1954 je naš nagrajenec emigriral v Kanado, kjer se je takoj posvetil kulturnemu udejstvovanju.

Po blagoslovitvi cerkve Marije Pomagaj je postal ustanovni član nekaterih organizacij, ki so se ustanovile v okviru župnije. Med temi je bilo pred vsemi »Slovensko katoliško prosvetno društvo Baraga«, ki naj bi v župniji nadaljevalo, kot kulturna organizacija, delo prosvetnih domov v Sloveniji. Otmar je bil tudi med ustanovnimi člani »Misijonskega krožka« in dalj časa tudi predsednik te organizacije.

Društvo Baraga je organiziralo župnijsko slovensko šolo. Otmar je prvo leto tudi poučeval na tej šoli.

G. Mauser je bil zelo aktiven pri ustanovitvi Župnijske hranilnice in posojilnice.

Več kot 10 let je bil odgovoren za pripravo »Slovenskih dni«. Na skrbi je imel celo organizacijo: od kuhinje in programa, do točilnice in ljudi, ki bi pomagali ali nastopili na Slovenskem dnevu.

Otmar je tudi zelo veliko pi-

ŽUPNIJSKA HRANILNICA in POSOJILNICA "SLOVENIJA"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hiše, avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

POSLUŽITE SE NAŠE SLOVENSKE FINANČNE USTANOVE!

URADNE URE

na 618 Manning Ave. Toronto	Tel.: 531-8475
Torek — sreda	10 a.m. — 3 p.m.
Četrtek — petek	10 a.m. — 8 p.m.
Sobota	10 a.m. — 1 p.m.
na 739 Brown's Line, Toronto	Tel.: 255-1742
Torek — sreda	10 a.m. — 3 p.m.
Četrtek — petek	12. p.m. — 8 p.m.
Sobota	10 a.m. — 1 p.m.
v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Velikem	Tel.: 561-9952
Vsak petek od 4h do 8h zvečer.	

Božično darilo

En dolar in 87 centov! Le kaj naj počne s to revščino? Jutri je Božič, in Dela nima razen te male vsotice ničesar, kar bi mogla darovati svojemu Jaki. Koliko časa je štedila, si pritrgovala, barantala: v mesnici, na trgu, po trgovinah, vsepovsod, da je le mogla dodati k prihrankom za Jako. Trikrat je Dela preštela denar: en dolar in 87 centov, nič več in nič manj! Ali ni, da bi se človek razjokal od žalosti? Koliko je te dni presanjala, kaj bi kupila Jaki: nekaj lepega, dragocenega, nekaj nenavadnega mora kupiti: nekaj, kar bi bilo vredno njenega Jake. Sedaj pa — — —

V trenutku ji šine nekaj v glavo; bliskovito vstane in se postavi pred ogledalo. Razpne svoje lase in jih spusti preko ramen. Oči so ji zažarele, v obraz pa je za hip pobledela.

Zakonca Dillingham Young sta namreč imela dve stvari, na kateri sta bila nad vse ponosna. To je bila zlata Jakova ura, ki jo je podedoval po očetu in dedu, in pa Delini lasje.

Kralj Solomon bi kljub svojemu sijaju blede od zavisti vsakokrat, ko bi Jaka potegnil iz žepa svojo uro. In ko bi se kraljica iz Sabe kdaj sprehajala pod Delinim oknom, bi

Jezušček iz izložbe

(nadaljevanje s str. 5)

Darko se je naslonil na moko zidovje; ni mogel več naprej. Skoraj bi se sesedel v sneg. Srce mu je zajokalo v žalosti, da ne bo dosegel svojega cilja. Ali misel na mamico mu je vzbudila še zadnje moči in z velikim naporom se je zavlekel še malo dalje. Pred bolnišnico pa se je sesedel v kup snega in zaspal...

V sanjah je videl belooblečeno sestro, ki se je z izrazom neskončnega sočustvovanja sklanjala nadenj in nedoločne obraze drugih, ki so zmajali z rameni in odhajali.

Ko se je Darku za trenutek vrnila zavest, je dahnil: »K mamici, k mamici...« In čutil je, da se guga gori in doli, da ga nekdo nese v naročju nekam, in v grozi se je oklenil z ročicami vratu. »Ubožec!« je šepnila sestra.

Z malim bremenom se je ustavila pred veliko posteljo v kotu, kjer je ugašalo drugo življenje. Napol mrtve oči so oživele in se široko razprte zastrmele v Darka: umirajoča bolnica se je sunkoma pognala kvišku in krčevito objela Darka. Naslednji trenutek je spet padla na blazine. V istem trenutku pa so se zaprle tudi Darkove trudne oči.

Tenki zvonček je zaklenkal na hodniku in vabil k polnočnici v kapelo. Istočasno pa je pel zadnjo pesem dvema izmučenima dušama, ki sta se ločili s tega sveta in se iztrgali iz trpljenja in muk krutih dni. Kot beli golobici sta splavali na nebeške planjave, združeni v ljubezni in dobroti.

Jožica Perič
Kat. glas, št. 51, 1956

Dela razpela svoje lase na soncu z edino željo, da bi spričo njih otemnela lepoa kraljičinih biserov.

Sedaj je Dela stala pred ogledalom, odeta s plaščem valovitih, lesketajočih se las, ki so ji segali skoro do kolen. Z nervozno kretljivo si Dela zopet pripne lase; ena ali dve solzi sta ji pripolzeli po licih.

V naglici se obleče in že drvi po stopnicah na cesto. Ustavi se pred napisom: Mme Sofronie — Frizerka. V razburjenju ji močno utripa srce; skuša se pomiriti, potem vstopi: »Ali bi kupili moje lase?« povpraša.

»Snemite klobuk, pa bomo videli,« pravi madame. Dela sname klobuk, prameni krasnih las se usipajo po ramah. Madame prime lase z večšo roko in jih potehta: »Dvajset dolarjev,« pristavi. Dela priki-ma in pravi: »Dajte mi jih takoj!«

Kot pogreznjena v rožnate sanje je Dela naslednji dve uri obšla nešteto trgovin, da bi našla primerno darilo za Jako. Končno ga je staknila. »Da, to in nič drugega,« pravi sama pri sebi, »je kot nalašč za Jako. Nič boljšega bi ne mogla najti v nobeni trgovini, saj sem prebrskala vse od kraja do konca. Veržica iz platine, umetno izdelana. Enaindvajset dolarjev so zahtevali zanjo in Deli je ostalo še 87 centov. S to veržico pri uri bo Jaka lahko nastopil kadar koli in pred komer koli.«

Ko se je Dela vrnila domov, se je njeno navdušenje nekoliko poglelo. Začelo jo je skrbeti, kaj neki bo rekel Jaka, ko jo bo zagledal brez las. »Če me ne ubije, bo gotovo rekel, da sem prismojena. Toda, kaj bi mogla kupiti z enim samim dolarjem in 87 centov? Le naj mi pove, kaj?«

Kava je bila pripravljena in ponev je že čakala na meso. Iz prvega nadstropja je bilo slišati odmev korakov. Za trenutek je Dela pobledela. Imela je navado, da je ob najbolj neznatnih vsakdanjih dogodkih pošepetala kako molitvico, tudi tudi sedaj: »O Bog, daj, da bi me Jaka našel še vedno prikupno.«

Vrata se odpro in Jaka vstopi. Ubožec je imel komaj 22 let pa so ga že težile družinske skrbi. Zimskega plašča bi potreboval, pa tudi rokavic ni imel.

Komaj Jaka zapre vrata, zare Delo in ves prepaden obstane z izbuljenimi očmi.

»Jaka, predragi, ne glej me tako! Odrezala sem si lase in jih prodala, ker si nisem mogla misliti Božiča, ne da bi ti mogla kaj darovati. Kmalu mi bodo zrasli drugi. Saj ti ni žal, reci, da ne... Bodiva vesela, Jaka, in reci mi vesel Božič... Jaka!«

»Lase si odrezala?« se Jaki izvije kot bi ne mogel zapopasti pomena teh preprostih besed.

»Da, odrezala in prodala. (dalje na str. 7)

Prekmurski kotichek

Krasen Zahvalni dan

Bog nam ga je dal in bil je lep. Začeli smo ga v lepi cerkvi Marije Brezmadežne v naši vasi. Moji otroci so bili ob meni in to mi je bilo v veliko zadovoljstvo. Sy. maša, lepo petje, krasna pridiga, vse je bilo praznično in cerkev je bila polna. Veselo in lepo razpoloženje vseh navzočih je še vse to oplešalo. Videli smo tudi tuje obraze, ki so prišli na obisk k svojcem, da skupno proslavijo Zahvalni dan. Skupno se zahvalijo ljubemu Bogu za neštete dobrote, ki jih na razne načine vsi uživamo.

Za mojo družino je bil ta Zahvalni dan še poseben praznik. Zbrali smo se iz vseh delov Amerike. Prvi je prišel Jeff Puklavetz, ki se je pravkar vrnil iz Kitajske. Zadnjih 6 mesecev je zaposlen na ladji "Princess Cruises". Imel je počitnice in je nekaj od teh namenil, da bo z nami. Prinesel je mnogo krasnih slik iz tega čudovitega sveta. Že to je bila posebnost. Nato sta prišla dva vnuka Jerry in Jay z družinami iz daljne Kalifornije. Nato pa še Jim in Betty Ebzery iz Connecticut-a. Vseh nas je bilo 42. Najeli smo za 8 ur lepo dvorano v naši vasi. Matere in dekleta so vse skuhale doma, v dvorani pa je bilo le servirano. Vse je bilo prekrasno. Tudi vreme je bilo kakor nalašč za to priložnost. Otroci so se lepo igrali in zabavali zunaj. Ravno tako mladi očetje in fantje. Snemali smo na film, kar nam bo dolgo pričalo o tem lepem družinskem snidenje. Res, to je bil dan, ki nam bo vsem ostal nepozaben.

Vsi so ostali en teden z nami. Ločitev je vedno težka. Velike razdalje so med nami in samo Bog ve, kedaj se bomo zopet vsi skupaj srečali. Vsi so se vrnili na svoje domove, le Jeff je odšel od tukaj v Singapore, od tam pa bo zopet na isti ladje odplul v daljno Avstralijo. Potoval bo 5 mesecev po raznih krajih. Kar precej mu zavidamo, vendar smo mu vsi voščili srečno potovanje. Daj Bog, da bomo doživeli še veselo snidenje.

BOŽIČNE PRAZNIKI

Vsepošvods nas na to spominja. Vse nekam drvi, vse je zaposleno, vse okrašeno in lepo. Včasih se celo vprašujemo, ali je vse to potrebno? Vsi vemo, da za tisto, za kar je pravzaprav adventni čas in Božič, so naše misli najbolj oddaljeno. Gremo le za minljivimi stvarmi. Santa Claus je že na vsakem oglu, cinka in vzbuja pozornost. Vendar večina izmed teh rdečih mož z veliko belo brado in dolgimi lasmi niti ne vedo, kdo je bil sv. Miklavž. O tem nimajo niti pojma. Tudi redki izmed nas najstarejših ga malo poznajo. Zdi se mi prav, če ob tem času, ko ga ves svet slavi, malo tudi o njem kaj napišemo.

Sv. Nikolaj - Miklavž je bil eden izmed najbolj priljubljenih mož. Bil je škof, svetnik in pomočnik mnogim, bil je celo čudodelnik. Mnoge je rešil od krvnikovega meča. Obvaroval je tudi device od sramote. Rešil je mornarje iz nevarnosti na morju. Pripeljal je ugrabljenega sina ali mladeniča nazaj v očetovo

hišo. Obudil je k življenju tri mornarje učence in je ob hudi lakoti pripeljal ladjo s hrano potrebnim v svojem mestu. Nikomur ni odrekal pomoči v stiski. Bil je dober do bližnjega, do sebe pa zelo oster. Mladina in otroci so šli za njim in vsem je pomagal.

Njegov oče je bil bogat, pobožen in dober človek. Mati je bila sestra od nadškofa. Nikolaj se je rodil pozno v zakonu. Starši so že mislili, da ne morejo imeti otrok. Zato so bili usmiljeni do revežev. To je pri njih doseglo zadovoljnost, katere jim narava ni mogla dati. Pa nebeški sel je staršem sporočil, da bosta dobila sina, ki jima bo v tolažbo v starosti. Dala sta mu ime Nikolaj, kar pomeni "ZMAGA LJUDSTVA". Starši so ga zelo ljubili in so mu dali dobro vzgojo. Živel je zelo vzgledno, greh sovražil že v zgodnji mladosti.

Njegov stric škof ga je posvetil v duhovnika. Nato mu je Bog vzel starše. Veliko premoženje, ki ga je podedoval po starših, je razdelil med reveže. Stric škof je pozidal samostan. Za voditelja tega je postavil Nikolaja, ki se je te službe zelo branil. Pa je vendar na prošnjo redovnih bratov prevzel mesto predstojnika. To je opravljal z veliko modrostjo.

Po škofovi ali stričevi smrti se je odpravil na romanje v Sveto deželo. Doma so ugibali, koga naj izberejo na škofijsko mesto. Vsi so se zbrali k molitvi in prosili razsvetljenja. Sklenili so, naj bo za škofa tisti duhovnik, ki bo prišel v cerkev naslednji dan. Nikolaj, ki o vsem tem ni nič vedel, je prvi prišel v cerkev in tako so ga postavili za škofa. V tistih časih je bilo v državi strašno preganjanje ver. Moral je biti zelo pogumen in razumen, kdor je opravljal škofijsko službo. To so bili težki in razburkani časi.

Nikolaj je bil vse življenje zelo usmiljen in dobrotljiv. Živel je čisto, postil se je in spal na tleh. Predno je napočil dan, je vsak dan zbral svoje duhovnike k molitvi. Prijeli so tudi njega in ga vrgli v ječo, kjer je veliko pretrpel. Umril je v visoki starosti okrog leta 350.

Na Slovenskem je sv. Miklavžu posvečenih okrog 200 cerkva, največ v Lavantinski škofiji. Tudi po mnogih drugih krajih se lahko vidi, kako je bil priljubljen. Po njegovih zgodbah so slikali razne freske že v zgodnji dobi. Ena izmed teh je v Marijini cerkvi na Ptujski gori iz leta 1420. Slikarski krog Janeza Aquila je iz leta 1389, krasna freska v cerkvi v Turnišču v Prekmurju. Mnogo kipov iz lesa in kamna je tudi po raznih oltarjih, ki predstavljajo sv. Miklavža kot škofa. Po Sloveniji se je ohranilo miklavževanje. Sv. Nikolaja častijo tudi po drugih državah. Ruska cerkev ima sv. Nikola-

»Prekmurski kotichek« izhaja redno v Glasilu KSKJ. Več naših naročnikov je naprosilo, ali bi mogli ob priliki to rubriko objavljati tudi v Ameriški Domovini. Urednik.

ja kar za dva praznika. To je 6. december kot god in 9. maja pa praznik prenosa njegovih relikvij v Kijevo. V Rusiji je vsaj ena cerkev v vsakem mestu posvečena sv. Nikolaju. Za svojega pripošnjaka ga imajo mornarji, brodarji, plavači, ribiči, peki, krojači, popotniki, trgovci, pisatelji, delavci v kamnolomih, vojaki in še in še. Njemu se priporočajo tudi neveste za srečen zakon.

Upam, da vam je zgodba všeč in jo boste radi razložili svoji otrokom, kadar pričakujejo sv. Miklavža.

Gizela Hozian

The Perfect Christmas Gift

A Gift Certificate

FROM

MARIO'S RUSTPROOFING

Call 531-3355 or 692-0826

For Rust Control Rustproofing

MALI OGLASI

FOR SALE

Diatonic Accordion C,F,B. Melodija — Special. New condition. \$1,500.00. Phone 206-584-1826.

(94-96)

FOR SALE

L & M Tobacco and Candy Co. Building. 784 E. 185 St. Call Harold Telich, 481-3123.

(93-96)

For Rent

Downstairs. Brick Double-Babbitt Rd. 3 bedroom. Closed-in porch. Garage. Call 531-3843.

(93-96)

For Rent

Upstairs. 5 rooms. Lake Shore Blvd. Euclid. Near Holy Cross Church. Seniors preferred. 486-7098.

(x)

NAPRODAJ

3-nadstropna hiša v centru Brežice, z garažo in velikim vrtom. Za več informacije, kličite 1-416-274-5337.

(93-96)

Share House in Willowick

Two bedrooms available with full bath, all furnishings & all utilities & rec. room. Prefer single non-smoking male with clean habits. \$250 and half utilities or \$295 total per month. Call Phil at 687-6350 during day or 943-5138 and leave message.

(91-94)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK Pokličite 423-4444 (x)

Baročni Sladkogorski biser pozna le malokdo

»Še vedno je bleščeča galerija našega baroka in kakor pred dveto leti odhaja tisti, ki jo obišče, s Sladke gore še danes s koščkom lepote v srcu.« je zapisal v zbirki vodnikov Kulturni in naravni spomeniki Slovenije Sergej Vrišer, ki je prelepo vitko dvostolpno sladkogorsko lepoto popisal z besedami popolne harmonične usklajenosti, ki je umetnost stavbarstva, slikarstva in kiparstva zlila v eno najlepših podob prekipevajočega baročnega razpoloženja. »Kamor koli se zazre pogled, povsod samo gibanje in igra oblik.«

Doktor Ivan Rojnik, župnik na Sladki gori, je v svojih ocnah lepot »S. Marie in monte dulci« še bolj drzen, saj jih primerja s slikarjami v Vatikanu, kajpak v skromnejših razsežnostih in veliko, veliko manj znanih. Pristavimo, da prihajajo te laskave pohvale iz ust svetovljana in izvrstnega poznavalca sakralne umetnosti — profesorja na mariborski teološki fakulteti, ki je navsezadnje preživel več kot deset let v Rimu, kjer ga je leta 1973 posvetil papež Pavel VI.

Božično darilo

(nadajljevanje s str. 6)

Ali ti nisem všeč tudi brez njih?«

»Praviš, da tvojih las ni več?« vpraša Jaka z izgubljenim glasom.

»Saj ti pravim, da sem jih prodala. Bodi dober z menoj in pomisli, da sem jih prodala iz ljubezni do tebe. Moje lasje bi se še morda dali prešteti, toda nihče bi ne mogel izmeriti moje ljubezni do tebe, Jaka. Ali naj dam meso v ponev?«

Jaka vzame iz žepa majhen zavojček in ga vrže na mizo. »Z lasmi ali brez njih, to ne more spremeniti moje ljubezni do tebe, Dela. Če pa pogledaš v ta zavojček, boš razumela, zakaj si me osupila.«

Beli, gibčni prsti so odprli zavojček: vzklikom presenečenega veselja je sledil presunljiv jok in tarnanje uboge Dele. V zavojčku so bili namreč krasni glavniki iz pristne želvovine in čudovito lepimi okraski, ki jih je Dela že dolgo poželjivo ogledovala v neki broadwayski izložbi. A na žalost las, ki naj bi se z njimi ponašali, ni bilo več. Dela je glavnik pritiskala na srce in uprla še solzne oči v Jaka: »Kmalu mi bodo zrasli drugi lasje, Jaka. Ampak sedaj ti moram pokazati še svoje darilo.« Iz predala vzame verižico. »Ali ni krasna, Jaka? Od danes naprej boš moral vsaj stokrat na dan pogledati na uro. Daj mi jo, Jaka, da vidim, kako ji pristaja nova verižica.«

Jaka je ne uboga, ampak se vrže na divan s prekrižanimi rokami pod glavo. »Dela,« pravi, »shraniva najina božična darila, preveč so lepa. Ure pa nimam več, prodal sem jo, da sem ti kupil glavnik. Sedaj pa le deni meso v ponev...«

Katoliški glas, 1. 1956

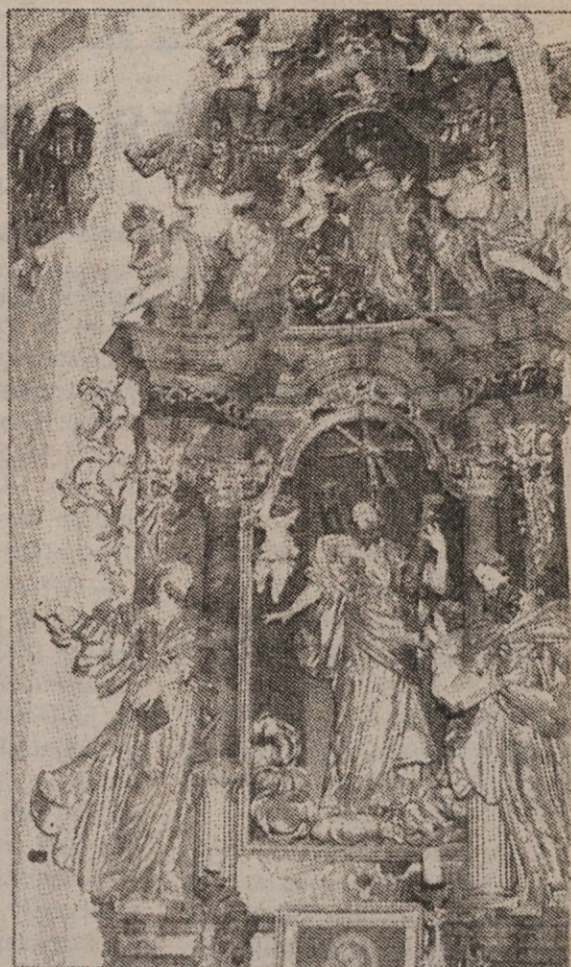
Pristavimo, da si je človek, ki je prepotoval dobršen del sveta, ki je doktoriral iz filozofije in katehetike, pred dvema letoma izbral za svoje domovanje prav to prečudovito umirjenost prijaznih štajerskih gričev, prečudovite cerkve z vitkima čebulastima zvonikoma in prijaznih domačinov, ki so pripravljene za vzdrževanje ponosnega spomenika Sladke gore marsikdaj zavihati rokave in seči v svoje žepe. Oboje je namreč temu baročnemu biseru danes zelo potrebno, saj sta dve stoletji močno načeli razkošje lepot zlate dobe štajerskega baroka. »Na srečo je mojemu predhodniku uspel tudi dogovor s kulturno skupnostjo, ki je še vedno pripravljena sodelovati pri prenovi. Kajpak se bomo najprej lotili strehe, saj ne bi imelo smisla, da bi nam zamakalo prenovljeno notranjost.«

Sicer pa sladkogorski župnik odločno pristavlja, da ga poleg naravnih in umetniških lepot vznemirja tudi dejstvo, da se je na tem mestu zbiralo na tisoče ljudi, ki so tod iskali tolažbe za duševne in telesne stiske. Zakaj so prihajali prav sem, še ni povsem razjasnjeno. Še večja uganka ostajajo oštevilčeni slikarski prizori z bolniki in nezgodami, ki dajejo slutiti, da morajo nekje imeti (verjetno na Avstrijskem) podrobnejše zapise... Zato doktorja Ivana Rojnika hkrati vse bolj privlači tudi izziv odkrivanja novih kamenčkov iz mozaika bogate cerkvene preteklosti.

Po zdajšnjih odkritjih zgodovinski viri navajajo, da je romarje na Sladko goro privabilo razodetje na hribu nad cerkvijo. Ker se je število pomoči in tolažbe iščočih hitro množilo in je bilo včasih v cerkvi Svete Marjete, ki je stala na mestu današnje »S. Marie in monte dulci«, dela kar za pet župnikov, je stara cerkev postala seveda pretesna.

Znano je, da tudi stara Marjetina cerkev (župnija je bila v Lembergu), ki so jo sezidali sredi 14. stoletja, ni bila majhna in nepomembna, saj se je postavljala kar s tremi beneškimi zvonovi — enega iz leta 1487 so spretni stavbeniki vkomponirali v novo cerkev, ko so leta 1744 porušili cerkev sv. Marjete in na njenem mestu v desetih letih zgradili lepoto, ki je do danes ohranila popolno podobo tedanjih dni. Zato je tudi eden najizrazitejših baročnih spomenikov, saj kasnejša preurejanja niso vnesla nemira različnih stilov, kar je sicer tako značilno za naše cerkve.

Preden popišemo njene lepote, dodajmo še to, da jo je posvetil goriški nadškof Karel Mihael Attems leta 1754, da je dovoljenje za gradnjo na Dunaju izprosil lenberški župnik Janez Mikec in da se je duhovščini posrečilo prenesti sedež župnije iz Lemberka na Sladko goro (z zvijačo) šele leta 1786.

Naj se pri opisu cerkve najprej zadržimo pri njeni arhitekturi, ki jo že na daleč izdajajo svojevrstna razčlenjenost, nevsakdanje zalomljena streha, igrivi stolpiči, kar trikrat konkavno usločena fasada s stolpi na oglih in živahnimi okni ter portali. Nevsakdanje slikovito razgibana je kajpak tudi arhitektura njene notranjosti, ki jo kaže po stilskih primerjavah pripisati s precejšnjo zanesljivostjo mariborskemu arhitektu Janezu Fuchsu.

Razgibano arhitekturo stopnjuje stenska slikarija, ki prekriva ves cerkveni strop in balustrado pevskega kora. Slikarske mojstrovine, ki obdelujejo predvsem teme čaščenja čudodelne sladkogorske Matere božje, je upodobil Franc Jelovšek, ki je nad pevskim korom, ob prevrnjenem vozu z vinskimi sodi naslikal tudi svojo podobo.

Biblijski prizori iz Marijinega življenja pokrivajo celotno osrednjo ladijsko kupolo nad prezbiterijem. Tod jih skromno prepletajo posvetni motivi, ki pa se v vsej svoji lepoti razbohotijo v »obrobni« slikarijah — pred prezbiterijem in v polkupolah obeh kapel. Motivi pripovedujejo o čudežih, o človeški revščini in neobgljenosti, ki ji je sladkogorska Marija čudežno odpomogla.

Zanimiva je tudi zgodovinska izpoved Jelovškovih umetnin, saj je slikar upodobil po ustaljenem baročnem načinu štiri do tedaj znane celine, precej več kot le umetniške lepote, pa izpovedujejo tudi zelo dobro upodobljene bolezn, ki upravičeno zbujejo domnevo, da je imel slikar precej znanja s področja medicine. »Freske niso le dekoracija, so tudi dokument o stiskah našega človeka v času, ki je bil sicer bleščeč za oko, a hkrati še poln kričočih nasprotij in zaostalosti,« piše Sergej Vrišer. Ob Francu Jelovšku je treba omeniti še drugega znamenitega barokista, Antona Cebeja, čigar delo

je velika slika v rokokojskem okviru sv. Marija, sv. Trojica in svetniki, ki bo v kratkem restavrirana.

Tako smo se približali tretji umetniški veji, ki dograjuje harmonično popolnost sladkogorske cerkve — kiparstvu. Malo je cerkva, v katerih se kiparstvo tako popolno in enakovredno kosa s stavbarstvom in slikarijo. Na Sladki gori je tako, saj kiparske stvaritve krasi pet oltarjev, dve spovednici, prižnico in orgelsko omaro, vsemu pa daje še zlasti nenavaden čar bleščeča pozlata.

Še danes je vse tako kot pred dvema stoletjema, tudi izrezljane klopi, vrata, krstni kamen, oratorijska omara ali orgle... Veličasten je zlasti kipec čudodelne Matere božje na glavnem oltarju, ki jo svetloba obliva s hrbtne strani, kar ji daje nenavadno čaroben izraz.

Z odkrivanjem mojstrov kiparstva sladkogorske baročne lepote spet zabredemo v težave, saj so njihova imena predvsem plod stilskih primerjav. Povsem zanesljivo pa je, da je na vseh oltarjih čutiti Jelovškov vpliv in je možno, da so predloge njegove. Avtor stranskih oltarjev je bil najverjetneje celjski kipar Ferdinand Gallo, drugod pa je mogoče razbrati predvsem poteze rezbarske delavnice Mersi iz Rogatca.

Zapisi smo že, da romarji

množično iščejo tolažbe za duševne in telesne stiske na Sladki gori več kot dve stoletji. Zapisali smo tudi, da je Sladka gora ves ta čas veliko več kot tolažnica — pa vendar je v turističnem smislu skoraj docela neodkrita. Ob gostih bližnjega zdravilišča Rogaška Slatina (tudi organizirano) jo letno obišče približno 70 avtobusov romarjev, ki tod nimajo kje prespati in se morajo vselej odpraviti naprej. Posamičnih obiskovalcev ni veliko, tisti, ki pa pridejo, si žele ponovnega snidenja. »Najvztrajnejši so bili tu že šestdesetkrat,« pravi župnik s Sladke gore.

Anita Vošnjak

»Naš delavec«, dec-jan 1989

Upadanje duhovniških poklicev

Washington, D.C. — Po novembrskih zbranih podatkih je število bogoslovcev v ameriških katoliških semeniščih že štiri zaporednih let doslej najnižje. V začetku tega šolskega leta je bilo v ameriških semeniščih 8.921 bogoslovcev, kar je 5.2% manj v primeri s prejšnjim letom, ko jih je bilo 9.410. To število pa je samo ena petina od števila semeniščnikov pred 20 leti.

Sandy's Quality Christmas Trees

Largest selection in the area. Prices starting at \$16.00. Beautiful hanging baskets, poinsettias, only \$12.95.

Louis Clernt, Owner
17635 Lake Shore Blvd.
531-9400

Amerika in Amerikanci

Rev. J.M. Trunk

Schiffrer John E., Rev., je rojen dne 1. januarja 1884 v Stari Loki na Gorenjskem. Gimnazijo je obiskoval v Kranju. V Ameriko je prišel z Rev. F. S. Rantom 30. avgusta 1902 ter vstopil v St. Paul Seminary, St. Paul, Minn. Tu je dovršil bogoslovne študije ter bil dne 12. junija 1908 posvečen v mašnika. Nato je postal začasni župnik cerkve sv. Antona na Elyju, Minn., (od 4. julija 1908 pa do konca februarja 1909) ter pripravil vse potrebno za zlato mašo mons. Jožefa Buha.

Od začetka marca do začetka junija 1909 je bil župnik župnije Hinckley, Minn., in misijonov, ko je ondotni župnik šel v Evropo. Ta čas je oskrboval tudi Čehi v naselbinah Beroun. Od začetka junija do konca avgusta je pastiroval v Scanlonu, Minn., in od tam upravljal ves okraj Carlton. Nato je bil več mesecev kaplan v benediktinskem samostanu sv. Školastike v Duluthu.

Od 27. decembra 1909 je bil župnik na Gilbertu, kjer je ustanovil župnijo sv. Jožefa. Večina ondotnih župljanov je Slovencev, ki delajo po rudnikih. Oskrboval je tudi misijona Elba in Mountain Iron. Dne 19. septembra 1911 je postal župnik cerkve sv. Jožefa v Chisholmu; upravlja tudi misijon Buhl ter misijonski postaji Ashava in Greaney.

Schiffrer Valentin, Rev., rojen dne 12. februarja 1881 v Stražišču pri Kranju, je prišel v Ameriko dne 30. avgusta 1902 ter dokončal študije v St. Paul Seminary, St. Paul, Minn., kjer je bil dne 12. junija 1906 posvečen. Nato je služil dve leti kot duhovni po-

močnik v fari sv. Frančiška v mestu St. Paul, Minn., nakar je postal župnik fare Redwood Falls, Minn. Meseca avgusta 1910 je bil promoviran za župnika v Madison, Minn., kjer deluje še zdaj in upravlja tudi misijon Dawson ter misijonsko postajo Marletta.

Schiffrer Vincent, Rev., O.S.B., je rojen dne 30. novembra 1843 v Bitnjah na Gorenjskem. V Ameriko je prišel 28. julija 1867, kjer je vstopil v benediktinski red. Novicijat je dovršil v opatiji St. Vincent, Pa. Od tam se je meseca oktobra 1869 vrnil v Minnesoto in v benediktinskem zavodu v Collegeville dovršil bogoslovje. Posvečen je bil v mašnika dne 22. decembra 1872 v St. Paulu, Minn. Potem je deloval deloma kot profesor na St. John's University, Collegeville, Minn., deloma pa kot župnik in misijonar po raznih krajih Minnesote, npr. v Farmingu, Zionu in Avonu. Več let je oskrboval tudi Slovence po Stearns County, Minn. Zadnja leta živi v benediktinski opatiji v Collegeville, Minn., v pokoju.

Stariha Ivan, Rt. Rev., škof, je izredno odločen značaj. Vedno je izpeljal, za kar se je namenil. V dolgi dobi 40-letnega delovanja je izvršil mnogo znamenitih del, s katerimi si je postavil na severozapadu velike Amerike trajen spomin. Škofovska čast, do katere je bil povzdignjen, je le majhen izraz priznanja za njegovo neumorno delovanje.

Tudi ta dika našega slovenskega naroda je prišel iz kraja, odkoder je šlo največ naših bratov čez veliko morje za kruhom. Rojen je bil dne 12.

maja 1845 v Sodinji vasi, semiške župnije v Beli krajini, p.d. pri »Jenžetku« h. št. 5. Študiral je pri frančiškanih v Novem mestu. V 8. šoli l. 1866 je moral iti na nabor ter bil potrjen. Ker je izbruhnila ravno vojska, je moral tudi Stariha med vojake. V bitki pri Kustoci, dne 24. junija 1866, se je Stariha posebno odlikoval. Dobil je v priznanje srebrno medaljo in postal desetnik.

Ker je Stariha tlačila vojaška dolžnost, in bi bil obenem rad postal duhovnik, se je namenil iti v Ameriko. Celih 57 dni je potoval na jadrnici in došel v New York dne 11. maja 1867. Dospevšemu v Wisconsin mu izprva ni kazalo drugega nego iti na farmo. Ves mesec je bil za »volarja« ter zaslužil 20 dolarjev. S tem se je napotil v Milwaukee, pozneje k sošolcu J. Vrtinu v Houghton.

Hotel je privatno študirati bogoslovje, a rojak J. Čebulj mu svetuje, naj gre v Milwaukee v semenišče. Vodja, dr. Salzmann, ga je najprej zavrnil, a zopet poklical nazaj, češ: »Vi imate pošten obraz, ostanite pri nas!«

Dne 19. septembra 1869 ga je njegov rojak škof Mrak posvetil v mašnika, in pri Vrtinu je obhajal novo sv. mašo. Škof pošlje Stariha na župnijo Negaunee. Izprva je šlo težko, ker so bili v župniji sami Irci in Francozi. Z jekleno odločnostjo pa premaga Stariha vse težave.

Ker mu ni ugajalo podnebje, zaprosi škofa za odpust. Jeseni 1871 pride v škofijo St. Pavel, Minn. Škof Th. Grace ga pošlje za 9 mesecev v Marystown in l. 1872 v Red Wing ob Missisipi. V teku 7 let je Stariha sezidal župnijsko cerkev in šolo ter na postajah še 3 druge cerkve. Težav ni manjkalo. Župljani so mu izpočetka precej nagajali, a ko ga škof l. 1883 pokliče v St. Pavel, so isti župljani prosili zanj.

V St. Pavlu mu škof odkaže del mesta ter mu veli zidati cerkev in šolo. Ko je stala cerkev sv. Frančeškega Saleškega in šola, so se župljani začeli naseljevati okoli nje, in v šestih letih je štela župnija 550 družin ter 600 šolarjev. L. 1890 je bil Stariha kanonično umeščen ter postal obenem generalni vikar nadškofije.

Stariha ni zabil svoje slovenske domovine. Ker je odšel v Ameriko brez postavnega dovoljenja, je moral sam cesar dati dovoljenje za povrnitev. Obiskal je svoj dom v letih 1882 in 1889: Ko je izgubil glas, se je prišel zdraviti leta 1894.

Leta 1902 so ustanovili v vzhodni Dakoti novo škofijo. Rim je imenoval dne 6. avgusta za škofa našega velezaslužnega rojaka. Dne 28. oktobra 1902 je bil Stariha posvečen za

škofa in dne 23. novembra i. l. je zasedel škofovsko stolico v mestu Lead.

Kakor prej v Red Wingu, je moral začeti tudi tu iznova. Mnogo se je prizadeval med Indijanci. Do l. 1907 je sezidal 23 cerkvâ. Večkrat ga je napadla huda bolezen. Stariha prošil Rim, da naj mu odvzame breme. Prošnjo mu uslišijo. Stariha je postal škof nekdanje škofije Antipatris in se preselil v belo Ljubljano, da se odpočije med svojimi rojaki od 40-letnega delovanja v službi cerkve in človeštva.

Schneller Pavel je ugleden rojak v Calumetu, Mich., in zdaj predsednik KSKJ.

Schweiger Frank je urednik tednika »Glasnik« v Calumetu, Mich.

Senica Friderik, Rev. O tem možu je poizvedaval Rev. Zaplotnik in dognal, da je neki F. Seneca od 20. avgusta 1859 do 19. marca 1860 deloval na župniji presv. Trojice v Pittsburgu, Pa. Ali je to res naš Senica, ki ga omenja Rev. Šušteršič, ni mogel dognati.

Sirca Ambrož, Rev., O.F.M., se je rodil l. 1877 v Pliskovici na Krasu. V šole je zahajal v Gorici, na Reki, Zadru in Dubrovniku, kjer je dovršil bogoslovje ter bil l. 1901 posvečen v mašnika, ko je že l. 1895 vstopil v frančiškanski red dalmatinske province. L. 1910 je odšel v Ameriko, da v New Yorku in Hobokenu prevzame dušno pastirstvo mnogoštevilnih Hrvatov.

Solar Venceslav, Rev., O.S.B., je doma v Železnikih na Gorenjskem. Vstopil je v benediktinski red in študiral v zavodu St. Vincent, Pa., kjer je bil tudi posvečen v mašnika. Zdaj je v kraju Ladd, Ill.

Sprajcar Peter, Rev., je bil rojen 12. julija 1884 v Strahinju nad Kranjem. Po sedemletnem obiskovanju gimnazije v Kranju je prišel meseca avgusta 1903 s č.g. Solncem v Ameriko, kjer se je vpisal v St. Paul Seminary, St. Paul, Minn., in tam študiral eno leto. Nato ga je marquetteški škof poslal študirat v Kanado. A po zdravnikovi odredbi se je moral vrniti nazaj v domovino, kjer je nato v Kranju maturiral.

Vrnil se je v Ameriko in v Montrealu v Kanadi dokončal teološke študije. Na sv. Jožefa dan leta 1910 je bil v katedrali mesta Marquette, Mich., posvečen v mašnika. Prihodnji dan, na cvetno nedeljo, je obhajal novo sv. mašo. Na veliki četrtek se je podal v Ironwood, Mich., kjer kot župnik cerkve sv. Trojice oskrbuje poleg Slovakov tudi Slovence.

Štefanič John, Rev., je župnik v Lorainu, O.

Štibiel John, Vy. Rev., V.G., se je rodil dne 30. oktobra 1821 v Vrtovinu, župnija Kamnje, na Vipavskem. Ko je bil dne 21. septembra 1845 posvečen v mašnika, je bil nastavljen v Bovcu kot kaplan in na Placuti v Gorici kot župni upravitelj. L. 1850 je odšel v Ameriko, kjer se je podal k svojemu rojaku Mozetiču,

župniku cerkve Device Marije v Alleghenyu, Pa., ter postal njegov naslednik. V tej župniji je bil sicer njegov edini delokrog, a v 18 letih je storil veliko dobrega, da se tam še danes spominjajo »dobrega očeta«.

Takoj po nastopu je zidal šolo in župnišče, l. 1852 krasno novo cerkev, kupil je pokopališče, izločil in oskrbel novi župniji Manchester in Troy Hill, povečal šolo, vpegljal razna društva itd.

Okrog l. 1860 je postal generalni vikar pittsburške škofije. Neumorno je deloval za meščanske vojske, ki je župljanom prinesla mnogo gorja. Dne 8. decembra 1868 se mu je na leci udrla kri; dne 13. januarja 1869 je umrl, od vseh obžalovan. Pokopan je v lični kapelici sredi svojih župljanov, ki so izredno delavnega in dobrega moža jako čislali.

(Rev. J.L. Zaplotnik)

Štukelj Matija, Rev., je župnik v New Marketu, Minn.

Štukelj Joseph, Rev., je rojen v Chicagu, Ill. Ljudsko šolo je obiskoval v Jolietu, gimnazijo v mestu Quincy, Ill., in bogoslovje v Inomostu. Nekaj časa je bil kaplan pri sv. Jožefu v Jolietu, potem župnik v kraju Bradley in zdaj je župnik slovenske župnije Matere božje v Waukeganu, Ill.

Nadaljevanje

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

in od tam na pokopališče Ver-nih duš. Na mrtvaškem odru bo noč od 7. do 9. ter jutri, v sredo, pop. od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9. Darovi v pokojničin spomin Holy Family Home bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Albina Jerman

V nedeljo, 18. decembra, je po dolgi bolezni umrla 83 let stara Albina Jerman s 19512 Kildeer Ave., rojena Kolenc v Clevelandu, vdova po Johnu. Sestra Elizabeth Berg (Fla.), članica SNPJ št. 5. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, v cerkev sv. Pavla in od tam na pokopališče Kalvarije. Na mrtvaškem odru bo v sredo zjutraj od 8.30 dalje.

Frances Zimmerman

Umrla je Frances Zimmerman, rojena Urbancic, vdova po Johnu, hčerka Ignatiusa in Gertrude (r. Hocevar) (oba pokoj.), sestra Franka ter pokop. Mary Kenik, Ignatiusa Josepha, Anne Kosak in Josephine Hudak. Pogreb bo iz Fortunovega zavoda na 5310 Fleet Ave. jutri, v sredo, v cerkev sv. Lovrenca dop. ob 9. in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes od 2. do 9. zvečer.

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$40, dvoposteljna soba \$62. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš cimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI

PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I